

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Hrou poznáváme svět“

Identifikační údaje:

Ředitel: Mgr. Milan Malý

Kontakty: 566 536 922

IČO: 708 770 68

IZO: 102 943 133 základní škola
170 100 448 mateřská škola

RED- IZO: 600 130 215

Telefon: 566 536 922

E-mail: maly@zsob.cz

Web. : <http://www.zsob.cz>

Zpracovala: Bc. Daniela Doláková, zástupkyně ředitele pro MŠ

Zřizovatel:

Název: Obec Osová Bítýška

Adresa: Osová Bítýška 3, 59453 Osová Bítýška

IČ: 084409

Starostka: Mgr. Lenka Štěpánková

Kontakty: Telefon: 566536716

E-mail: <http://www.osovabityska.cz>

Číslo jednací: ZMS - 39 /2023-maly

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2026

6. verze

Projednáno na pedagogické radě: 31. srpna 2023

Podpis ředitele:



Obsah

Identifikační údaje o mateřské škole

- I. POPIS A PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ
 1. Materiální podmínky výchovně vzdělávací práce
 2. Psychohygienické podmínky
 3. Psychosociální podmínky
 4. Vzdělávání dětí se speciálními potřebami
 5. Personální podmínky
 6. Organizace provozu mateřské školy
 7. Pedagogické zásady a metody pedagogické práce
 8. Práva dítěte v mateřské škole
 9. Spoluúčast a spolupráce s rodiči
 10. Analýza rizik bezpečnosti
 11. Struktura ŠVP
- II. KONCEPCE A OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ
- III. EVALUAČNÍ ČINNOSTI

I. POPIS A PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Charakteristika školy

Právní postavení:

- od 1. ledna 2006 je mateřská škola sloučena se Základní školou a mateřskou školou Osová Bítýška
- kapacita k 1. 9. 2014 dle školského rejstříku je 56 dětí
- počet tříd: 2
- mateřská škola sdružuje: mateřskou školu a školní jídelnu
- mateřská škola nemá určený spádový obvod, přijímá přednostně děti s trvalým pobytem v Osově Bítýšce

Personální obsazení:

- pedagogické pracovnice 4
- provozní pracovníci 2

Kontakt:

- telefon: mateřská škola: 739 139 643
- telefon: základní škola: 566 536 922
- e-mail: skolkabityska@zsob.cz

Mateřská škola má celodenní provoz. Nachází se v klidném, pěkném prostředí Osově Bítýšky. Okolo budovy mateřské školy je rozsáhlý oplocený prostor, který mateřská škola využívá jako zahradu. V létě roku 2016 byl terén zahrady provozovatelem nově upraven a zahrada byla obohacena mnoha novými herními prvky.

Mateřská škola se podílí na rozvoji kultury v obci - pořádá pravidelně jednou za měsíc setkání rodičů a dětí se zajímavým programem, vánoční setkání s vystoupením dětí za účasti rodičů, děti vystupují pro rodiče s programem s jarní tematikou. Na konci června připravujeme slavnostní rozloučení s předškolními dětmi za přítomnosti starostky obce, ředitele školy a rodičů. Nechybí ani vystoupení dětí při „šerpování“, dárky a občerstvení.

Pro děti připravujeme návštěvy divadelních představení a dalších akcí ve Velké Bíteši, Velkém Meziříčí, v Brně, Jihlavě, v prostorách mateřské školy, ale také v budově základní školy.

Spolupracujeme s prvním stupněm základní školy. Předškolní děti před zápisem do 1. třídy navštěvují družinu, první třídu a seznamují se s prostředím školy. Společně organizujeme divadelní představení a jiné akce. Učitelka budoucí první třídy navštěvuje schůzky rodičů v mateřské škole, nebo si pozve rodiče do třídy budoucích prvňáčků v ZŠ.

Rozvíjíme spolupráci s místní obecní knihovnou, hasiči, policií – při organizování mimoškolních aktivit dětí (beseda s hasiči, ukázka cvičení hasičů, beseda a ukázka práce policie).

Jezdíme plavat do bazénu v Třebíči, pořádáme různé vzdělávací akce, čtení se školáky a s rodiči, výlety, spolupracujeme s mateřskými školami v okolí – společné akce, vzájemné návštěvy.

Rodičům nabízíme každý den konzultační hodiny s učitelkami:

- Máte nápad, jak vylepšit, nebo obohatit program naší mateřské školy?
- Napadlo Vás něco zajímavého, co bychom mohli zařadit do činností s dětmi ve školce?
- Máte připomínky k naší práci?
- Potřebujete více informací, týkající se naší mateřské školy?

- Chcete si v klidu pohovořit o Vašem dítěti?

Rodiče mají možnost domluvit si individuální schůzku se zástupkyní ředitele pro mateřskou školu. Vhodné hodiny a dny pro konkrétní školní rok jsou uvedeny na nástěnce v MŠ. j

1. Materiální podmínky výchovně vzdělávací práce

Budova mateřské školy patří obci Osová Bítýška.

Budova má dostatečně velké prostory a prostorové uspořádání, které plně vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním potřebám a činností dětí.

Má moderně vybavenou kuchyni s potřebnými skladovými a přípravnými místnostmi, dvě umývárny a dvě WC pro děti, dvě šatny, kancelář, sklad pomůcek pro výchovně vzdělávací činnosti, sklad pro uložení lehátek a ložního prádla.

Podlahová plocha: je zajištěna tak, aby vyhovovala podmínkám školy, hygienickým požadavkům a byla přizpůsobena potřebám dětí.

V obou hernách je koberec, do šaten, kuchyně i umýváren je položena dlažba.

Nové osvětlení prostor i jejich zastínění odpovídá stanoveným normám.

Ve všech místnostech slouží žaluzie proti přímému slunečnímu svitu.

V dubnu až srpnu roku 2014 prošly prostory naší MŠ velkou rekonstrukcí.

Všechny prostory splňují hygienické požadavky a jsou v souladu s vyhláškou pro předškolní vzdělávání.

V budově se nachází dvě velké herny, ve kterých mohou probíhat všechny aktivity. Ve třídách jsme pro děti vytvořily členitý prostor pro různé aktivity – ateliér, hry s kostkami, auty, knihovnu, kuchyňku s obývacím koutem.

Vybavení prostor

V prostorách MŠ máme 2 smíšené třídy:

- do třídy „Berušky“ zařazujeme děti nejmladší – od dvou let
- do třídy „Včeličky“ zařazujeme děti předškolní a v případě volné kapacity děti čtyř až pětileté

Do jednotlivých tříd jsou děti umísťovány zpravidla podle věku – od nejstaršího po nejmladší.

Obě třídy jsou bohatě vybaveny moderním nábytkem a hračkami, které jsou dětem volně přístupné v barevných skříňkách, v policích v košících, nebo v dětských boxech.

Z hlediska estetického se snažíme o jednotný styl v obou třídách – světlé dřevo, barevnost sladěná s výmalbou interiérů. Doplnky ve třídách tvoří přírodní materiály.

Dětský nábytek, zdravotně hygienické zařízení, prostory pro hru i řízenou činnost, prostory pro stravování dětí, ale i pro odpočinek jsou přizpůsobeny daným požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a estetického vzhledu.

Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku a je průběžně doplňováno a obnovováno dle potřeb dětí.

Výtvarný a pracovní materiál je dětem volně přístupný.

Prostory mateřské školy jsou záměrně vyzdobeny převážně pracemi dětí. Výtvarné práce jsou umístěny po celém prostoru školy. Děti i rodiče k nim mají přístup především v šatně, ale i v herně. Děti

se tak svými výtvary podílejí na estetickém vzhledu MŠ. Každým rokem se snažíme prostředí pro děti vylepšovat, pořizujeme postupně nové hračky i zařízení.

Školní potřeby a pomůcky.

Pomůckami pro jednotlivé činnosti je naše škola vybavena velice dobře:

Máme zde pomůcky na rozvíjení:

- logického myšlení
- jemné i hrubé motoriky
- paměti
- soustředěnosti
- konstruktivních a grafických činností
- lokomočních činností
- manipulačních činností
- zdravotně zaměřených činností
- smyslového vnímání a psychomotoriky
- hudebních a hudebně – pohybových her a činností
- pracovních sebe obslužných činností
- poznávání

Didaktickou technikou je naše mateřská škola vybavena velmi dobře – máme a využíváme:

- 2 barevné televize
- Videorekordér
- 2 kusy DVD
- 4 kazetové a CD přehrávače
- notebooky pro učitelky
- tiskárnu, kopírku
- fotoaparát
- laminovačku

Ve třídě starších dětí mají děti k dispozici notebook s několika výukovými programy na DVD

Knihovna je rozdělena na dvě části – žakovskou a učitelkou.

Žakovská knihovna obsahuje několik stovek knih pro děti. Knihy vybíráme a nakupujeme z aktuálních nabídek různých nakladatelství.

Knihovny ve třídách obsahují dětské knížky a také různá leporela a časopisy, se kterými mohou děti volně manipulovat.

Každá třída má svůj odlišný charakter. Dbáme na to, aby děti při přecházení do jiné třídy nacházely hračky nové, jiné než se kterými si hrají ve svojí třídě, ale také hračky přiměřené jejich věku.

Školní zahrada

Pro dostatečnou spontánní pohybovou aktivitu je využívána zejména školní zahrada a krásné okolí mateřské škol (lesy, rybník, ...), které využíváme k vycházkám.

Prostorná zahrada, která se rozprostírá okolo celé MŠ s houpačkami a pískovištěm, umožňuje dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Je plně využívána k mnoha činnostem během celého školního roku. Veškeré zařízení je pravidelně podrobena revizi. Pískoviště je zakryté proti znečištění. Na zahradě mohou děti využít koloběžky, tříkolky, míče a další náčiní ke cvičení a hře.

Během školního roku 2014-2015, v době prázdnin a ještě i v roce 2016 prošla školní zahrada kompletní rekonstrukcí, po které je tento exteriér mateřské školy plnohodnotným prostorem pro hry dětí.

Zahrada byla upravena podle návrhu architekta a obohacena o spoustu nových herních prvků a různých zákoutí, které jsou příjemné pro hru malých dětí. Během prázdnin a podzimních měsíců roku 2015 bylo pořízeno nové oplocení a vstupní brána do areálu MŠ a nový trávník na celém pozemku zahrady.

Zahrada nyní nabízí velkou travnatou plochu s mnoha herními prvky:

- barevná loď s několika různými výstupy a dvěma skluzavkami
- provazovou pyramidu do výšky 3 metrů a dva další provazové prvky k prolézání a přelézání
- vláček s vagónem
- tři pružinová houpadla a houpačku hnízdo
- dvě pohyblivé překážky – lanovou a řetízkovou
- kolotoč
- domeček- pro hry s kočárky a panenkami, vaření, nebo jen povídání si

Dále na zahradě máme pro děti vybudovanou dráhu z dlaždic, která slouží k jízdě dětí na koloběžkách, motokárách a odrážedlech. K dráze patří celý komplet dopravních značek. Také velké pískoviště slouží k využití různých náčiní – lopat, rýpadel, bagrů, velkých i menších aut, sítok, formiček,...

Na travnaté ploše zahrady mohou děti také využívat fotbalové brány, míče, stojany s basketbalovým košem, kruhy a další sportovní vybavení.

Od srpna 2016 má naše zahrada nový altán se stoly a lavičkami, který má mnoho využití po celý rok.

K pobytu dětí venku máme možnost využívat i nedaleké hřiště.

Samostatnou tělocvičnu naše škola nemá, ale pro cvičení s dětmi využíváme velkou zahradu a také novou sportovní halu v základní škole.

2. Psychohygienické podmínky

Školní stravování

Naše mateřská škola má vlastní kuchyni, ve které paní kuchařka denně připravuje čerstvá jídla pro přítomné děti.

Stravování dětí je plně v souladu s platnou legislativou, je zajištěno kvalifikovanou kuchařkou a podléhá pravidelným kontrolám v oblasti hygieny, financování i skladby jídelníčku. Na skladbě jídelníčku spolupracuje kuchařka s vedoucí školní jídelny. Jejich společným cílem je sestavovat dětem pestrý jídelníček tak, aby byl v souladu s platnými normami a odpovídal zásadám zdravého stravování.

V naší mateřské škole je dětem poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovaná zdravá technologie přípravy pokrmů, mezi jednotlivými podávanými pokrmy je dodržován požadovaný časový odstup.

Připravovaná strava je zkonsumována do doby určené hygienickou normou (to znamená: teplé jídlo do 3 hodin, pomazánky do 6 hodin - podle vyhlášky 107/2001, 108/2001).

Významné pro mateřskou školu je plnit podmínky, které jsou důležité pro správnou životosprávu dětí.

Pro děti je velice důležitý pitný režim. Tekutiny mají děti připravené od rána na jednom místě ve třídě. Mají k nim stále volný přístup, samy se podle vlastní potřeby obsluhují. Tekutiny jsou neustále podle potřeby doplňovány. Paní učitelky děti k pití pobízejí, hlavně zpočátku pobytu v mateřské škole.

Děti jsou vedeny při stolování k samostatnosti i k odpovídajícím společenským návykům. Je respektováno jejich osobní tempo při jídle, množství jídla, které dítě sní a případná nechuť ke konzumaci některých potravin.

Denní řád

Denní řád je přizpůsoben věku dětí a jejich specifickým potřebám. Rodiče mohou děti přivádět do mateřské školy po dohodě s učitelkou kdykoliv během dne, podle svých potřeb a možností, mohou si děti vyzvednout také podle svých možností, nebo podle okamžité potřeby.

Doporučujeme však přivádět děti do mateřské školy do 8:15 hodin ráno, aby děti měly možnost dostatečně dlouhého zapojení do spontánních her.

Denní činnosti dětí vycházejí ze třídních vzdělávacích programů a mohou pružně zareagovat na nečekaný podnět či situaci.

V průběhu dne se pravidelně opakují některé rituály, které přispívají k pocitu bezpečí a klidu dětí. Je to například společné stolování, ranní kruh, ve kterém se děti navzájem pozdraví a sdělí si důležité informace pro celý den, pobyt venku, pohybové aktivity, pravidelný odpočinek po obědě a podobně. V režimu dne jsou rovnoměrně zastoupeny spontánní hry a řízené činnosti. Organizaci dne mohou učitelky přizpůsobit aktuální situaci nebo potřebám dětí.

V naší škole je denní řád zpracován tak, aby byl dětem dán prostor pro hru, pohyb, relaxaci, spontánní řízené činnosti, respektuje biorytmus dítěte a je sestaven s ohledem na stravovací režim.

Režim dne může učitelka přizpůsobit potřebám dětí, výchovným záměrům, probíhajícím činnostem i počasí

Dopolední řízenou činností může učitelka plnit při pobytu venku.

Pobyt venku

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, činnosti jsou přizpůsobovány momentálnímu počasí. Paní učitelky mají možnost délku pobytu venku přizpůsobit povětrnostním podmínkám. Děti nechodí ven za nepříznivých inverzních podmínek, za silného deště a větru, v mrazu větším než -6 stupňů C.

V květnu a v červnu chodí paní učitelky s dětmi ven hned po svačince, spoustu činností tak provádí na zahradě, na hřišti, nebo jinde v přírodě.

V zimě, za deště či za silného větru mohou pobyt venku omezit – potom zařazují pohybové vyžití ve třídě.

Alternativní odpočinek

Po obědě malé děti ve třídě Berušek odpočívají ve třídě na lehátkách převlečené do pyžamek. Na lehátku děti poslouchají čtenou pohádku, někdy pohádku z CD přehrávače. Pokud po poslechu pohádky a dalších 15 minutách dítě neusne, paní učitelka je vyzve k převlékání a klidné hře ve vyhrazeném prostoru třídy.

Děti ze třídy Včelíček se na odpočinek nepřevlékají. Po obědě si samy připraví podložku. Než se po obědě sejdou všechny děti, mohou si v klidu samostatně hrát na určeném místě. Na podložkách chvíli

odpočívají a poslouchají většinou čtenou pohádku. Potom paní učitelky zařazují různé klidné činnosti a hry.

Rodiče nejmladších dětí ze třídy Včeliček mohou požádat o odpočinek na lehátku ve třídě Berušek.

3. Psychosociální podmínky

Osobností se člověk nerodí, osobností se stává.

Rozvoj dítěte předškolního věku v podstatě znamená přeměnu dítěte v člověka jako osobnost. K plnohodnotnému rozvoji dítěte je třeba lidská společnost.

Dítě se rodí s určitými vlohami, dále záleží na životních podmínkách a prostředí, ve kterém se dítě pohybuje, jaké se vlastně z těchto vloh vyvinou vlastnosti a schopnosti.

Dítě podporujeme v jeho spontánní zvědavosti a rozvíjíme poznávací dovednosti a city. Podporujeme jeho prožívání a učíme ho sebeovládání.

Podporujeme sebedůvěru a učíme ho sebepoznání a sebehodnocení.

Fyziologické potřeby

Děti mají zajištěno plnohodnotné stravování.

Po celý den mají zajištěn pitný režim – mají k dispozici nápoj ve formě čaje, moštu, vody.

Mají dostatek prostoru pro pohyb.

Mají zajištěn odpočinek podle svých individuálních potřeb.

Mají zajištěn optimální tepelný režim.

Dbáme na zdravotní prevenci a zdravé prostředí – čistota, pořádek, větrání.

Adaptace

Děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí MŠ i nové situace.

- děti nově nastupující
- děti hendikepované, integrované, nebo těžko přizpůsobivé
- děti se sociálním znevýhodněním
- děti se sociálně kulturním znevýhodněním (sociokulturní handicap – například jiný jazyk,...)

Rodiče mají možnost (po domluvě s učitelkou a mimo dobu podávání jídla) být s dětmi ve třídě, hrát si s nimi, věnovat se dalším činnostem společně s dětmi. Nabízíme rodičům postupné zvykání dětí – nejprve na krátkou chvíli, dále pak záleží na domluvě rodiče s učitelkou.

Dítě si v prvních týdnech může z domova přinést oblíbenou hračku (pro lepší adaptaci) - tuto možnost rodiče využívají hlavně počátkem nástupu dítěte do MŠ.

Atmosféra

Navozování atmosféry pohody, klidu, určitého řádu, pocitu bezpečí a jistoty je základním předpokladem úspěšné a plnohodnotné práce s dětmi – o to se v naší škole snažíme.

Děti obecně mají rády své jistoty, opakující se situace. Nemají rády příliš přesunů, změny, včetně střídání učitelk. Prvořadá je u nás tolerance a vzájemná ohleduplnost, ochota si pomoci.

Jak se nám tato atmosféra pohody, klidu, tvořivosti, bezpečí a náklonnosti podaří vytvořit, je ve velké míře v rukou učitelk i personálu školy

Děti jsou velmi citlivé na jakýkoliv výkyv nálady, změnu chování (podrážděnost, veselost, upřímnost, tvůrčí jednání) Zkušená učitelka dovede situace zvládat a využít ve své práci.

Nutnost kvalitní práce a pohody podmiňuje rovněž vzájemná a vstřícná atmosféra mezi pedagogickými a provozními pracovníci. Každý má v MŠ jinou úlohu a přitom jsou pro děti důležité a potřebné – úcta k práci.



Respektování potřeb dítěte

- Respektování potřeb individuálních, vývojových, věkových, obecně lidských – například děti povídatvé, uzavřenější, klidnější, děti slabší tělesné konstrukce, silnější...
- Učitelky respektují potřeby dětí se specifickými vzdělávacími potřebami – například potřeby dětí integrovaných, hovořící jiným jazykem, zdravotně oslabených, s odloženou školní docházkou, talentovaných,...
- Učitelky se snaží reagovat na potřeby a přání dětí, napomáhat v jejich uspokojování
- Dětem v MŠ je dána svoboda rozhodování, samostatného úsudku a vyvozování důsledků určitého jednání a chování
- Je nepřijatelná manipulace s dítětem i jakákoliv komunikace, kterou pociťuje dítě jako násilí!
- Děti si spolu s učitelkou stanovují třídní pravidla, která by měli všichni respektovat a dodržovat
- Děti jsou vedeny k vzájemnému respektování se
- Je důležité, aby pokyny učitelky byly vzhledem k dětem jasné a jim srozumitelné

Rovnocenné postavení dětí

V naší mateřské škole je s každým dítětem zacházeno rovnocenně, bez ohledu na jeho sociální zázemí, materiální a prestižní postavení jeho rodičů, protože dítě si své rodiče nemůže vybrat!! Podobně je důležitá rovnocennost zacházení i s ohledem na jeho individualitu. Jakékoliv projevy podceňování, zesměšňování, nerovnosti nejsou v MŠ přípustné. Žádná pedagogická pracovníce v naší škole

nepřipustí, aby kterémukoliv dítěti byla dáována určitá „nálepka“ ať již kladná, ale hlavně záporná (nešika, neposeda).

Důležité je nepodceňovat, ale ani nepřeceňovat možnosti dětí, protože každý je osobností.

Rozvoj samostatnosti a odpovědnosti

Rozvíjíme samostatnost u každého dítěte, předpokladem k naplňování tohoto cíle je:

- Rozvíjení poznávání sebe sama, vlastních potřeb a zájmů
- Poskytování dětem dostatečně podnětného prostředí, aby se každé dítě mohlo realizovat podle svých možností a svých schopností
- V adekvátních činnostech poskytovat dětem maximální samostatnost
- Zapojovat děti do péče o prostředí mateřské školy
- K dětem přistupovat individuálně, respektovat jejich „hranice“, oceňovat úspěchy
- Vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
- Vést děti k zájmu podílet se na společenském životě a činnostech v MŠ i v rodině (učíme děti spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé)
- Vést děti k poznání, že mohou jednat svobodně, avšak zodpovědně

Potřeba sebedůvěry, sebeúcty, úspěchu

- Připravujeme takové programy, ve kterých má každé dítě možnost být v některé činnosti úspěšné
- Využíváme co nejvíce motivace k činnosti, učíme děti prožívat radost ze své práce
- Všímáme si a oceňujeme nejen úspěchy, ale i snahu a úsilí
- Podporujeme samostatné rozhodování dětí tam, kde je to možné
- Vedeme děti k tomu, aby samostatně vyjádřily svá přání a své názory
- Učíme děti nebát se odmítnout nežádoucí chování

4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Jsme schopni integrovat podle stupně podpůrného opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti dělí do 5 stupňů:

- opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory PLPP
- podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracovávání PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP.

- PLPP zpracovává škola samostatně
- IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ

Umožňujeme postiženým dětem mít k sobě osobního asistenta (zajišťuje podle možností škola nebo rodiče).

Pedagog musí při usměrňování, pomoci i zvýšeném dozoru ponechat dítěti dostatek samostatnosti a vlastního rozhodování a poskytovat mu velmi potřebnou pozitivní motivaci (oceňovat odvalu, chválit i ty nejmenší úspěchy a pokroky). Je nutné zajistit, aby děti s postižením či znevýhodněním byly od počátků vzdělávání přijímány stejně jako jiné děti a nedostávaly od okolí častěji než ostatní negativní zpětnou vazbu.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

U těchto dětí se již v předškolním věku projevuje mimořádné nadání v určité oblasti.

Rámcový program umožňuje, aby školní, třídní i individuální vzdělávací program, jeho obsah i podmínky byly dle potřeb a možností přizpůsobeny, popřípadě doplněny nabídkou dalších aktivit, mimořádným schopnostem dětí.

Učitelky v jednotlivých třídách zaznamenávají do TVP projevy i pokroky nadaných dětí, tyto informace předávají paní učitelce, která učí dítě dále v první třídě ZŠ.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, vlastním prožitkem a především hrou. Potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit kromě základních podmínek vzdělávání ještě další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí.

Podmínky v naší mateřské škole jsou vyhovující. Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti a to ve třídě Berušky. Jsou zde použity i zavřené skříňky k ukládání hraček – tím je zajištěna bezpečnost dětí. Bezpečnost ohrožující předměty jsou zde zneprístupněny. Ve třídě jsou dětem nastavena srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dětem dostatečný prostor pro volný pohyb, hru i odpočinek. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby těchto dětí – pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, dostatečný odpočinek. Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeby a volby dětí. Učitelka uplatňuje k dítěti laskavý, ale důsledný přístup.

Naše mateřská škola má zpracovaný:

„Doplňující vzdělávací plán zohledňující výchovu a vzdělávání dětí do tří let věku“

5. Personální podmínky

Personální zajištění

- Zástupkyně ředitele pro mateřskou školu má předepsanou odbornou pedagogickou způsobilost.
- Dalšími zaměstnanci jsou – 3 kvalifikované učitelky, školní asistentka na několik hodin denně (Šablony) dále je tu školnice a kuchařka
- Pedagogické pracovníce mají zájem o svůj další odborný růst a soustavně se dále vzdělávají. Nejčastěji formou vzdělávání je účast na různých seminářích, pořádaných NIDV v Jihlavě a Brně, Chaloupky, o. p. s. pracoviště Ostrůvek a Baliny Velké Meziříčí a dalšími akreditovanými pracovišti. Další častou formou vzdělávání učitelek je samostudium odborných časopisů a literatury
- Vedoucí učitelka vytváří podmínky pro vzdělávání sebe i učitelek
- Pracovní doba učitelek je organizována takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem pedagogická péče
- Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den, v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.
- Pedagogové jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí
- Specializované služby – pokud jsou rodiči žádány – zajišťujeme ve spolupráci s příslušnými odborníky (logopedie, integrace,...)

Řízení MŠ

V čele školy jako právního subjektu stojí statutární zástupce školy - **ředitel školy**. Zástupkyni pro MŠ jmenuje ředitel školy. Zástupkyně má přesně stanoveny pravomoci. V době nepřítomnosti zástupkyně v MŠ ji na pracovišti zastupuje určená učitelka – podle vymezeného rozsahu kompetencí při zastupování.

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně stanoveny v náplních práce
- Máme vytvořen funkční informační systém a to jak uvnitř, tak i navenek.
- Při vedení zaměstnanců vytváří zástupkyně ředitele ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor
- Zástupkyně ředitele podporuje a motivuje spoluúčast učitelek na tvorbě školního, a hlavně třídního vzdělávacího programu
- Zástupkyně ředitele rozumně hodnotí práci podřízených, nezapomíná na jejich vhodnou motivaci, podporuje spolupráci
- Zástupkyně ředitele ve spolupráci s učitelkami z mateřské školy i základní školy vypracovává ŠVP. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- MŠ spolupracuje se základní školou v Osové Bítýšce a s odborníky, poskytující pomoc zejména při řešení individuálních výchovných problémů dětí
- Nejméně dvakrát do roka proběhne pedagogická rada, kterou podle potřeby připravuje zástupkyně ředitele a které se účastní všechny učitelky MŠ

- Dvakrát do roka se konají provozní porady, kterých se účastní všichni zaměstnanci. Každý zaměstnanec má možnost se k řešeným problémům vyjadřovat, hledat společná řešení, východiska i nejlepší varianty
- Zástupkyně ředitele průběžně sleduje práci jednotlivých pracovníků
- Zástupkyně ředitele má zpracována vnitřní kritéria hodnocení jak pedagogických, tak i provozních pracovníků
- Důležité body porad, problémy týkající se jak provozu, tak i výchovně vzdělávací činnosti zástupkyně ředitele konzultuje s ředitelem školy

ředitel školy				
zástupce ředitele školy				
základní škola	školní družina vedoucí vychovatelka	školní jídelna vedoucí školní kuchyně	mateřská škola zástupkyně ředitele	provozní útvary školník
učitelé 1. stupeň 2. stupeň technicko- hospodářský útvar ekonomičtí pracovníci	vychovatelky	kuchyň vedoucí kuchařka kuchařka pomocná kuchařka	a) učitelky b) provozní útvary školnice c) školní kuchyně kuchařka	uklízečky

Odborná činnost učitelky

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu a vzdělávání
- zpracovává třídní vzdělávací program (pomáhá i se školním)
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů)
- samostatně provádí výchovné a vzdělávací činnosti, hledá vhodné strategie a metody pro vzdělávání dětí
- provádí individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se zvláštními vzdělávacími potřebami
- provádí evaluační činnost – sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, hodnotí podmínky, v nichž se vzdělávání uskutečňuje
- výsledky evaluace samostatně uplatňuje v procesu vzdělávání
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi

Učitelka usiluje o to, aby

- byly děti v pohodě - fyzické, psychické i duševní
- aby se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich harmonický rozvoj
- děti měly dostatek podnětů k učení a radosti z něho
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně
- byl dostatečně podporován rozvoj jejich řeči a jazyka
- aby se děti seznámily se vším, co je pro jejich život a každodenní činnost důležité
- děti pochopily, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí
- děti obdržely podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují

6. Organizace provozu mateřské školy

- Provozní doba mateřské školy je od 6:30 hodin do 16:00 hodin
- Mateřská škola je v provozu každý pracovní den v roce, s výjimkou vánočních prázdnin a části letních prázdnin
- Po dohodě se zřizovatelem bývá provoz přerušen v době vánočních prázdnin pouze mezi svátky, výjimečně ve stejném rozsahu jako základní škola. V červenci a srpnu nabízíme rodičům tři týdny provozu, zpravidla na začátku července a koncem srpna
- Termíny uzavření provozu mateřské školy jsou rodičům oznámeny vždy nejméně dva měsíce předem na nástěnce v chodbě mateřské školy a na webových stránkách MŠ a ZŠ
- V době ostatních školních prázdnin zůstává provoz mateřské školy nezměněn. Pokud jsou v této době ve třídách velmi nízké počty dětí, bývají děti spojené v jedné třídě, ale doba provozu zůstává stejná
- Děti se každé ráno scházejí ve třídě Berušky. V 7 hodin si paní učitelka odvádí starší děti do třídy Včeličky
- V každé třídě každý den probíhá souběžné působení dvou učitelek – dopolední řízené činnosti a pobyt venku. Některé dny při pobytu venku zastupuje zástupkyně ředitele školní asistentka (vždy společně s učitelkou)
- Odpoledne v 15:00 hodin se opět děti scházejí ve třídě Včeličky. V jarních měsících, kdy je možný odpolední pobyt venku, bývají při pěkném počasí všechny děti na školní zahradě, odkud si je odvádějí rodiče domů
- Denní řád mateřské školy není stabilní, může být během dne volně upravován podle potřeb a zájmů dětí, či aktuálních situací
- Závazný je pouze čas na jídlo – na dopolední svačinu (starší děti chodí podle vlastní potřeby v rozmezí asi 30 minut), na oběd i odpolední svačinu
- Důraz je kladen na spontánní hru, dostatek pohybových aktivit a pobyt venku
- Denní program se řídí potřebami a zájmy dětí tak, aby nebyly nadbytečně řízeny, organizovány a přetěžovány frontálními metodami učení

Mateřská škola má celý den plně využité všechny prostory budovy. Z těchto důvodů, ale i z důvodu koncepčního záměru mateřské školy, je rozsah rozšiřujících aktivit minimalizován.

Přijímání dětí do mateřské školy

Děti jsou do naší mateřské školy přijímány na základě zápisu, který probíhá v jednotném termínu od 2. do 16. května každého roku.

Termín zápisu je zveřejněn na nástěnce v šatně MŠ, na webových stránkách, v obecním zpravodaji. Do mateřské školy přijímáme děti minimálně od dvou let věku – vždy podle předem připravených a zveřejněných kritérií.

Zákonní zástupci, kteří mají zájem o umístění dítěte od 1. září následujícího roku do mateřské školy, vyplní před termínem zápisu „Žádost o přijetí dítěte do MŠ,“ (je ke stažení na webových stránkách mateřské školy, ale také k vyzvednutí osobně v mateřské škole) zajistí potvrzení žádosti dětským lékařem a v den zápisu ji přinesou do mateřské školy.

Pořadí přijetí žádosti nehraje v posuzování žádnou roli.

Po ukončení zápisu jsou žádosti posouzeny a bodově ohodnoceny podle stanovených kritérií. Děti jsou do mateřské školy přijímány podle počtu volných míst v mateřské škole a podle počtu dosažených bodů.

Jsme připraveni integrovat děti se zdravotním postižením, ale i děti ze znevýhodněného prostředí.

Do 30 dnů od přijetí žádosti dostanou rodiče rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte do mateřské školy.

- u dětí přijatých jsou evidenční čísla kladně vyřízených žádostí zveřejněna na nástěnce v mateřské škole i na webových stránkách mateřské školy
- rozhodnutí o nepřijetí dítěte do mateřské školy jsou rozeslána poštou nebo předána osobně

Proti rozhodnutí je možné se do patnácti dnů odvolat. Odvolání se podává u ředitele základní školy, jejíž činnost vykonává Základní škola a mateřská škola Osová Bítýška, rozhoduje o něm krajský úřad kraje Vysočina, odbor školství a sportu.

MŠ můžeme naplnit do maximální kapacity 48 dětí, při udělení výjimky zřizovatele do počtu 56 dětí.

Pokud je volná kapacita, lze dítě přihlásit během školního roku.

Děti jsou přijímány k docházce vždy na základě doporučení pediatra, mimo děti s povinnou docházkou.

Ukončení docházky dítěte do MŠ

Řídí se zejména jednotlivými ustanoveními §35 zákona č.561/2004 Sb. školský zákon v platném znění. Ředitel **může ukončit docházku dítěte** do MŠ po předchozím písemném upozornění zástupce dítěte, jestliže dle §35 odst. 1, písm. a) až d):

- dítě bez omluvy zástupcem dítěte nedochází do MŠ po dobu delší než 2 týdny
- zástupce dítěte závažným způsobem opakovaně narušuje provoz mateřské školy
- ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu dítěte lékař nebo školské poradenské zařízení
- zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za vzdělávání v MŠ nebo úplatu za školní stravování (§123 zákona č.561/2004 Sb. školský zákon v platném znění) a nedohodne si s ředitelem jiný termín úhrady

Úplata za vzdělávání a stravné v MŠ

Za předškolní vzdělávání je stanovena úplata podle § 6. vyhlášky č.14/2005 Sb., v platném znění a v návaznosti na zákon č.561/2004 Sb., v platném znění

Výši a podmínky úplaty (Úplata za předškolní vzdělávání) na příslušný školní rok stanoví ředitel MŠ vždy nejpozději do 30. června předcházejícího roku.

Platí vždy na školní rok od 1. 9. do 31.8.

„Úplata za předškolní vzdělávání“ obsahuje – výši úplaty, splatnost, osvobození, snížení, způsob úhrady.

Úhrada se provádí převodem z účtu, ve výjimečných případech v hotovosti vedoucí učitelce MŠ, vždy nejpozději do 12. dne v měsíci.

„Úplata za předškolní vzdělávání“ na další školní rok je zpracována a vyvěšena na nástěnce do 30. 6. předchozího školního roku.

Děti s povinnou předškolní docházkou mají předškolní vzdělávání bezúplatné po dobu 12 kalendářních měsíců.

Bezplatné vzdělávání mají také děti s odkladem školní docházky a to od 1. 9. 2017

Úplata se pro příslušný školní rok stanoví pro všechny děti v tomtéž druhu provozu mateřské školy ve stejné měsíční výši.

Výše stravného je propočítána podle stravovacích norem a věkových kategorií dětí, je zpracována samostatně vedoucí ŠJ a pro rodiče je zveřejněna na nástěnce v šatně.

Stravné se platí na další měsíc většinou inkasem, výjimečně v hotovosti do 15. dne následujícího měsíce paní školnici v MŠ.

Rozšiřující aktivity v mateřské škole

Odpolední hry s rodiči – většinou s nabídkou výtvarného tvoření – rodiče mají možnost přijít do třídy dětí a pohrát si s dětmi s hračkami, které mají děti k dispozici v mateřské škole.

Bývá nabídnuto i tvoření, které připravují paní učitelky většinou podle ročního období, blížících se svátků, nebo aktuální tematiky.

Cvičení – pro rozšíření pohybových aktivit dětí využíváme nabídky od vedení ZŠ – jedenkrát týdně dopoledne jednu vyučovací hodinu využít ke cvičení sportovní halu. Využíváme zde různé nářadí – lavičky, žíněnky, žebřiny, odrazové můstky, bednu, kozu, kruhy, hrazdu, ... ale také náčiní – míče, kužely,...

Plavecký výcvik – seznamování dětí s vodou, nácvik plaveckých dovedností, bezpečné chování dětí ve vodě a v prostorách kolem bazénu. Zdokonalování se v sebeobsluze, umět si dávat pozor na své věci a mnoho dalších kladných vlivů má na děti každá lekce plaveckého výcviku. Jezdíme do bazénu v Třebíči vždy 10 x. Jezdíme společně se ZŠ, většinou v jarním období.

Plavání je hrazeno rodiči dětí.

Systém logopedické prevence a péče o děti v mateřské škole

Vzhledem k tomu, že v posledních letech přibývá dětí, které mají opožděný, či vadný vývoj řeči, zabývá se naše mateřská škola také touto problematikou.

Vždy začátkem školního roku navštěvují naši školu pracovnice speciálně – pedagogického centra, které u dětí provádí logopedickou depistáž a následně i logopedickou garanci.

Vše probíhá se souhlasem rodičů, rodiče mohou být i vyšetření svého dítěte přítomny.

Na základě této depistáže s dětmi individuálně i skupinově pracuje učitelka MŠ, která absolvovala akreditovaný kurz logopedické prevence pro pedagogické pracovníky.

Kurz logopedické prevence absolvovaly všechny učitelky naší mateřské školy – logopedická prevence je tedy součástí každodenních činností v obou třídách.

7. Pedagogické zásady a metody pedagogické práce

V práci s dětmi dodržujeme základní pedagogické zásady a používáme metody, které vedou děti k aktivitě, experimentování, přemýšlení, hledání, vyjadřování vlastních názorů a nápadů a k podpoře zdravého sebevědomí.

Zásady:

- **Zásada aktivity dětí** – vědomosti a dovednosti předáváme dětem prostřednictvím vlastního poznání, využíváme názorných a hlavně praktických metod. Používáme dostatek rozmanitého materiálu a pomůcek, volíme metody s přímou účastí dítěte. Snažíme se nezařazovat příliš metody, kdy je dítě v roli pasivního posluchače nebo přijímatele hotových poznatků.
- **Zásada názornosti** – hledáme zajímavé motivace, snažíme se zapojit při činnostech více smyslů – zrak, sluch, hmat, čich, chuť.
Během každého dne děti dobře poznáváme. Poznáváme jejich kladné stránky osobnosti - oceňujeme úspěchy dětí.
Snažíme se předcházet negativním projevům.
Uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte.
Nároky, které dávají dítěti naději na úspěch a přispívají k jeho optimálnímu rozvoji.
- **Zásada demokratického vztahu mezi dítětem a učitelem, úcta k lidem** – respektujeme a vážíme si každého dítěte s jeho individuálními a osobnostními potřebami. Chválíme, důvěřujeme, posilujeme sebedůvěru dětí – vytváříme pro děti prostředí plné důvěry, pochopení, využíváme neformální autority učitelky, jsme důsledné při dodržování pravidel a zásad bezpečnosti dětí. Dáváme dětem možnost, aby se v adekvátních situacích demokraticky rozhodovaly, podporujeme schopnost vyjádřit svůj názor, obhájit se.
- **Zásada soustavnosti, cílevědomosti, vědeckosti** – poznatky dětem předáváme logicky, tak aby vše na sebe postupně navazovalo. Tento požadavek je splněn strukturou školního vzdělávacího programu a strukturami třídních vzdělávacích programů. S dětmi pracujeme s vědomím cíle, ke kterému záměrně směřujeme.
Při plánování a realizaci aktivit pro děti se řídíme současnými poznatky a informacemi, bereme na vědomí současný svět a společnost. Hledáme témata, která jsou dětem blízká, která vycházejí z dětského světa.

Metody a styly pedagogické práce:

Náš ŠVP PV „Hrou poznáváme svět“ vychází ze světa, který všechny děti obklopuje a který chtějí objevovat.

Chceme poznávat přírodu v blízkém i vzdálenějším okolí MŠ, poznat koloběh života v ročním cyklu s využitím místních tradic a zvyků.

Metody práce - vycházejí z poznatků ze seminářů, studia literatury, z praxe...

- prožitkové učení
- kooperativní učení
- situační učení
- spontánní sociální učení
- hry a činnosti dětí
- metoda komunitního kruhu
- psychomotorické hry a smyslové hry
- prvky dramatické výchovy

Formy práce

Vzdělávání dětí je realizováno různými formami – střídání forem je vyvážené, na naší škole dáváme přednost činnostem skupinovým a individuálním před činnostmi frontálními.

U starších dětí klademe důraz na samostatnou práci s připraveným materiálem.

- žádná forma práce není méně hodnotná - všechny činnosti a situace, které dítě ve školce prožívá, dávají učitelce možnost vzdělávání dítěte
- dítě se vzdělává v činnostech spontánních i řízených, kde učitelka naplňuje předem stanovený konkrétní cíl

Příklady forem práce MŠ:

- volné hry dětí
- stolování, pravidla při jídle
- pobyt venku, vycházky
- odpočinek
- náhodné situace – narozeniny dětí, narození sourozence,...
- konflikty
- akce školy
- sebeobsluha
- komunikace
- interaktivní činnost
- řízené činnosti
- další činnosti

Naším záměrem je

- **všestranný rozvoj dítěte a jeho schopnosti učení**
- **osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- **získání osobní samostatnosti, schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Od roku 2011 pracujeme s novým, vlastním projektem, týkající se předčtenářské gramotnosti. Tento projekt vznikl pod názvem „**Kamarádka knížka**“.

Od ledna 2015 pracujeme s dalším vlastním projektem. Týká se předmatematické gramotnosti a vytvořili jsme ho pod názvem „**Počítání, to nás baví**“

Názorné metody – zařazujeme pokud možno co nejvíce, jelikož vedou k přímému smyslovému poznávání světa. Používáme skutečné pomůcky, ukazujeme dětem svět, jaký skutečně je. Obrázky a fotografie slouží jako nezbytný doplněk reálného poznávání světa.

Praktické metody – jsou velmi důležité, jelikož vedou děti k manipulaci s věcmi, při kterých jsou děti aktivní, mohou si vyzkoušet práci s mnoha různými materiály a surovinami. Učí se pracovním návykům, poznávají přirozenou cestou různé přírodní procesy, uplatňují smyslové vnímání, rozvíjí motoriku ruky a podobně.

Prožitkové učení u dětí vzbuzuje radost, motivuje dítě k dalšímu poznávání a objevování. Dítě získá nové zkušenosti především tím, že něco dělá a že to co dělá, prožívá.

Kooperativní učení rozvíjí schopnost komunikace a spolupráce. Vede k samostatnosti a ke hledání možných řešení, podporuje a prohlubuje schopnosti spolupracovat v menších i větších skupinách, minimalizuje řízení činnosti učitelkou. Nabídka více možností řešení vedení dětí k rozhodování, odpovědnosti za své rozhodnutí.

Děti nejsou zahlcovány neúměrným množstvím informací a podnětů, důraz je kladen na praktickou zkušenost, prožitek, opakování, vlastní iniciativu a samostatnost. Děti jsou vedeny k hledání a objevování, k řešení problémů, k aktivitě a spolupráci.

8. Práva dítěte v mateřské škole

Děti naší mateřské školy mají všechna práva dítěte, jak jsou stanovena v „Úmluvě o právech dítěte“.

- děti mají právo na svobodu myšlení, svědomí, náboženství a na svobodu projevu
- na vzdělávání podle školského zákona – předškolní vzdělávání zabezpečuje uspokojování přirozených potřeb dítěte
- na výchovu, jež směřuje k rozvoji osobnosti dítěte, jeho nadání a rozumových i fyzických schopností v co nejširším objemu
- na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání podle školského zákona
- děti mají právo na emočně kladné prostředí a projevení lásky
- na odpočinek a volný čas, na účast ve hře odpovídající jejich věku a možnostem
- děti mají právo rozvíjet všechny své schopnosti a nadání
- na respektování soukromého života své rodiny pracovníky školy
- děti mají právo na zabezpečení přístupu k informacím, zejména takovým, které podporují jejich duchovní, morální a sociální rozvoj
- mají právo na ochranu před informacemi, které škodí jejich pozitivnímu vývoji a nevhodně ovlivňují jejich morálku
- na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život ve zdravém životním prostředí
- na ochranu před jakoukoliv formou diskriminace, před fyzickým nebo psychickým násilím, zneužíváním, zanedbáváním a před sociálně patologickými jevy

Odpovědnost za dítě nese primárně jeho zákonný zástupce, který rozhoduje o způsobu výchovy dítěte v rodině. Povinností všech osob podílejících se na výchově dítěte je konat veškerou činnost v jeho nejlepším zájmu.

Dítě má právo na emočně kladné prostředí a projevení lásky – má právo být s lidmi, kteří ho mají rádi, má právo dostávat i projevovat lásku.

- každý den mě paní učitelka přivítá a usměje se na mě
- když se mi něco podaří, paní učitelka si toho všimne a ocení to
- když se mi nedaří, něco mě bolí, paní učitelka mi vždycky pomůže
- když se mi něco nelíbí, něco nechci, mohu to říct a domluvit se, co s tím budeme dělat
- znám pravidla, která se musí dodržovat, aby se nám všem ve školce líbilo

Dítě má právo být respektováno jako jedinec ve společnosti.

- děti i paní učitelky mi říkají jménem
- říkám to, co si myslím, i když nemusím mít vždy pravdu
- mohu si vybrat kamaráda, se kterým si chci hrát
- mohu si sám vybrat hračku
- když potřebuji, mohu si odpočinout
- když nemám velký hlad, mohu sníst je tolik, kolik chci
- mohu dělat, co mě baví, co mě zajímá a pro co mám nadání
- když chci a potřebuji, můžu si hrát sám, mít svoje místo, kde mám klid
- mám možnost samostatně pracovat a rozhodnout se, co budu dělat
- mám dostatek času na dokončení her, obrázků, stavebnic, úkolů, jídla a jiných činností
- mám spoustu možností poznávat nové a nové věci a prožívat nové zážitky
- mám možnost poznávat svět a věci kolem sebe tak, že si to zkusím

9. Spoluúčast a spolupráce s rodiči

Naše mateřská škola po celý školní rok velmi úzce s rodiči spolupracuje.

Na osobní schůzce po skončení zápisu dětí do mateřské školy (v červnu) rodiče nových dětí zde obdrží podrobné organizační informace – ústně i písemně. Schůzka pro **všechny** rodiče bývá během měsíce září – rodiče jsou seznámeni se ŠVP, Školním řádem a dalšími závaznými dokumenty. S učitelkami se domlouvají na různých akcích (mikulášská nadílka, jarní vystoupení pro rodiče, karneval, fotografování dětí, platby akcí,...)

Vždy jedno odpoledne v měsíci mají rodiče možnost přijít si do mateřské školy pohrát se svým dítětem v jeho třídě, pokud mají zájem, mohou si zde i něco vyrobit – paní učitelky vždy připraví materiál i ukázkou k vyrábění.

Individuální konzultace s rodiči dětí z mateřské školy zajišťují učitelky z jednotlivých tříd.

Spoluúčast rodičů

- rodičům je dána možnost aktivně se účastnit dění v MŠ

- ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat
- pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin, snaží se vyhovět a porozumět
- po domluvě s učitelkou mohou vstupovat za dětmi do tříd nejen v době jejich adaptace
- učitelky jsou ochotny a připraveny denně rodičům poskytnout nejdůležitější informace o dítěti, jeho pokrocích, ...
- učitelky respektují požadavky rodičů v individuálním přístupu k dětem (jídlo, potřeba odpočinku atd.)
- rodiče jsou zváni na různé další akce pořádané mateřskou školou
- rodiče pomáhají při různých opravách hraček, při úpravě zahrady,...
- učitelky se snaží o neformální, vstřícný přístup na základě partnerství

Spolurozhodování

- rodičům je dána možnost podílet se - zasahovat svými návrhy a připomínkami – do tvorby koncepce, programu MŠ
- rodičům nabízíme denně možnost individuální komunikace s vedoucí učitelkou

Informační činnost

Rodiče jsou pravidelně informováni o životě v MŠ:

- o průběhu vzdělávání: nástěnky v šatně -téma týdne; básničky, písničky
- akce, schůzky, organizace provozu - informační tabule v šatně
- stravování - samostatná informační tabule v šatně
- webové stránky: <https://www.zsob.cz/>
- ústní pohovory s rodiči
- výtvarné práce dětí - nástěnky v šatně, prostory v MŠ

Ochrana osobních údajů

- všichni pracovníci naší MŠ byly poučeny o tom, že soukromí každého dítěte i jeho rodiny je důvěrné a je třeba jej chránit a zachovávat mlčenlivost
- nezasahovat do soukromí rodin a neposkytovat nevyžádané rady
- informace o dětech podáváme pouze rodičům nebo zákonným zástupcům
- veškeré písemné důvěrné informace o dítěti i rodině jsou přístupné pouze řediteli a učitelkám a jsou uloženy na určeném místě
- rodiče (zákonní zástupci) udělují škole písemný souhlas se zpracováním osobních údajů dětí pro vyjmenované účely (v souladu s GDPR)

10. Analýza rizik bezpečnosti

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí při výchově a vzdělávání, činnostech s ním přímo souvisejících.

Škola věnuje náležitou pozornost sociálně patologickým jevům, což je podrobně zpracováno v „Koncepci minimálního preventivního programu pro sociálně patologické jevy“

Pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci vyhledávají rizika – rizikovými faktory jsou zejména faktory

- fyzikální (hluk, vibrace)
- chemické (karcinogeny)
- biologické činitele (viry, bakterie, plísňe)
- nepříznivé mikroklimatické podmínky (extrémní chlad, teplo, vlhkost)

Zaměstnavatel je povinen pravidelně kontrolovat úroveň rizikových faktorů a podle zjištění zajistit jejich odstranění.

Cíle preventivního působení:

- posilování sebedůvěry
- seberozvíjení
- zlepšování spolupráce s rodiči

Jsou rozvíjeny například tyto kompetence žáků:

- navazování zdravých vztahů s ostatními
- komentování zážitků
- rozhodování o svých činech
- přirozená komunikace
- uvědomování si práv
- přijímání kompromisů
- přijímání osobnostních odlišností
- osvojování základních společenských návyků
- začleňování mezi vrstevníky
- dodržování pravidel
- osvojování dovednosti říci „ne“
- zvládání základních pohybových dovedností

11. Struktura školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program naší mateřské školy vychází z materiálních a personálních podmínek a vizí MŠ.

Obsah ŠVP je zpracován do tří integrovaných bloků:

- LIDÉ
- PŘÍRODA
- SVĚT A VĚCI

Hlavní integrované bloky vycházejí z vizí a koncepce mateřské školy.

Integrované bloky jsou závazné pro obě třídy, určují širší obsahový rámec, ve kterém se obě třídy pohybují.

Každý blok je dále rozpracován do tematických celků, ze kterých si každá třída volí ty celky, které odpovídají konkrétním potřebám a specifikům jednotlivé třídy.

V průběhu jednoho školního roku nemusí být zařazeny všechny tematické celky.

Tematické celky jsou dále rozpracovány a jsou obsahem třídních vzdělávacích programů.

Tematické celky nejsou časově omezeny, jejich délka a časové zařazení do programu je dáno aktuálními potřebami a situací ve třídě.

ŠVP je otevřený, přístupný dodatkům i změnám, které vyplynou z konkrétních zkušeností při jeho realizaci.

II. KONCEPCE A OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola má stanovené cíle a vzdělávací záměry, které naplňuje klasickou pedagogikou. Klasická pedagogika poskytuje dětem kvalitní a plnohodnotné předškolní vzdělávání.

Z hlediska obsahu vzdělávací práce se obě třídy řídí ŠVP, který zpracovávají ve svých TVP do podoby, která odpovídá konkrétním potřebám a možnostem dětí.

Tři hlavní tematické celky:

- **ČLOVĚK - LIDÉ**
- **PŘÍRODA**
- **SVĚT A VĚCI KOLEM NÁS**

jsou dále rozpracovány do užších částí, kterými se učitelky s dětmi během celého roku ve třídách zabývají.

Obě třídy se řídí zásadami a pravidly, uvedenými v tomto ŠVP. Pravidly, která stanovují způsob pedagogické práce, metody práce, spolupráci v rámci MŠ, a podobně.

Třídní vzdělávací programy vychází ze ŠVP a mají stejný název jako ŠVP :

„Hrou poznáváme svět“

- Přípravovaný program je tvořen podle potřeb, možností a schopností dětí. Vychází z hodnocení každého dítěte a skupiny dětí ve třídě, akceptuje podmínky jednotlivých tříd i osobnostní specifika, reaguje na různé příležitosti a možnosti, které se v průběhu roku objevují.
- Cílem pedagogických činností je získávání základů klíčových kompetencí – program pro děti je plánován tak, aby měly děti dostatek příležitostí pro vytváření a **rozvoj komunikativních kompetencí, kompetencí k učení a samostatnému řešení problémů, sociálních a personálních kompetencí i kompetencí činnostních a občanských.**
- Učitelka umožňuje dětem získávat žádoucí znalosti, dovednosti a zkušenosti přirozeným způsobem, samostatně, podporuje jejich zvědavost a individualitu.
- Učitelka ve spolupráci s dětmi jasně stanovuje třídní pravidla a vede je k jejich dodržování.
- Vzdělávací obsah je uspořádán do integrovaných bloků. Integrované bloky respektují specifika předškolního věku: navazují na sebe, vztahují se k oblastem dětem blízkým. Nové informace jsou dětem předávány zejména formou příkladu, názorné ukázky a vlastní praktické činnosti – děti tak přicházejí k poznatkům přirozeným způsobem.
- Integrované bloky obsahují všechny vzdělávací oblasti z RVP PV, akceptují rámcové cíle a jsou pro děti zajímavé a přínosné.

Vztah mezi ŠVP a třídním vzdělávacím programem

V každém integrovaném bloku jsou obsaženy:

- hlavní cíle
- průběžné cíle

- očekávané kompetence
- nabízené činnosti
- každý integrovaný blok má několik tematických celků
- časový prostor pro jednotlivé tematické celky a jednotlivé části je ponechán na učitelce, která délku odvozuje podle zájmu dětí, jejich věku, tempa, zajímavosti tématu
- každá tematická část zahrnuje všech 5 oblastí

LIDÉ

Oblast je věnována poznávání člověka, lidské společnosti a zejména mezilidským vztahům. Zaměřuje se na správné chování ve společnosti a na vytváření žádoucích postojů k sobě samému i ke druhým lidem, na poznávání lidského těla.

V tomto období se zaměříme i na svátek našich maminek.

Odloučení od rodiny nám dává podnět zaměřit se více na rodinu dítěte, umět pojmenovat rodinné příslušníky, vyvolat v dětech uvědomění, že rodina je pro ně nejdůležitější a je základem života.

Zaměříme se hlavně na naše tělo a zdraví. Seznamujeme se různými způsoby s jednotlivými částmi těla, jejich funkcí a tvarem. Zaměříme se na hygienu, na důležitost správného výběru stravy a pitného režimu. Je důležité seznámit děti se základními hygienickými pravidly, denně je učit, upevňovat a kontrolovat. Seznamujeme děti s pěti smysly, jejich funkcí, zkoumáme, na co který smysl potřebujeme.

Hlavní cíle:

- seznámit děti s prostředím MŠ, vhodnou organizací a laskavým přijetím usnadnit dětem adaptaci na nové prostředí
- posilovat chování dětí ve vztahu k druhému, v dětské herní skupině, vést děti k navazování kontaktu mezi sebou navzájem, k zaměstnancům
- zapamatovat si jména ostatních dětí a učitelek
- pěstovat návyky slušného chování
- rozvíjet schopnost dětí žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat
- uvědomit si, co pro mne znamená rodina, domov, poznávat vztahy v rodině
- dodržovat hygienická pravidla v MŠ i v dalším životě
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, seznamovat se s tradicemi svátků
- prožívat radost, plnit přání svých nejbližších, dělat radost svým nejbližším
- osvojovat si věku přiměřené dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvíjet fyzickou zdatnost a obratnost dětí
- vytvářet a rozvíjet prosocionální chování dětí
- osvojovat si dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, vytvářet pozitivní vztah k učení
- rozšiřovat slovní zásobu dětí
- upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti, rozvíjet komunikativní dovednosti, myšlenkové procesy
- osvojovat si povědomí o sounáležitosti s ostatním světem, kultivovaný projev a schopnost žít ve společenství dětí
- probouzet zájem a zvědavost
- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
- rozvíjet hudební a hudebně pohybové hry a činnosti



Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování dětí s blízkými lidmi, kteří děti obklopují, přibližování vztahů v rodině i mezi kamarády a vedení ke schopnosti projevit vůči druhým své vlastní pocity
- seznamování dětí se širší společností, společenskými pravidly a hodnotami, které jsou pro bezpečný a spokojený život důležité, rozvíjení schopnosti orientovat se ve společnosti
- učení spolupráce mezi dětmi, vytváření společného díla
- seznamování dětí se základními hygienickými pravidly, učení, upevňování a kontrolování
- poznávání našeho těla, jednotlivých částí, jejich funkcí a tvarem, udržování zdraví
- zaměření na hygienu, na důležitost správného výběru stravy a pitného režimu
- seznámení s pěti smysly, jejich funkcí, zkoumání, na co který smysl potřebujeme
- prostřednictvím příběhů a pohádek rozvíjení dětské představivosti, fantazie a řeči, vyjadřování a pociťování radosti z vlastní tvůrčí činnosti
- zaměření se na morální a lidské hodnoty ztvárněné v pohádkových bytostech, schopnost rozlišovat dobro i zlo
- rozlišování pravé a levé části lidského těla, i pravé a levé strany v prostoru
- posilování schopnosti komunikace s dětmi i dospělými, schopnosti vyjádřit své přání, svůj názor, odmítnout nepříjemné a nežádoucí kontakty

Očekávané výstupy:

- umět se o sebe postarat, dokázat si poradit s jednoduchými pracemi ve třídě i venku
- být samostatný a sebevědomý, vědět, že mám svá práva

- umět se rozhodnout, vyjádřit svůj názor, vědět, že za své jednání ponese důsledky
- dodržovat základní společenské návyky a pravidla
- chtít a umět aktivně komunikovat s dětmi i dospělými
- dbát na své zdraví, vědět, co je pro mne bezpečné
- umět spolupracovat s dětmi, dokázat se podřídit, ale umět se i obhájit

Nabízené činnosti:

Aktivity se mohou vzájemně prolínat, učitelky mohou aktivity doplňovat, kombinovat, rozšiřovat podle individuálních potřeb a zájmů tříd.

1. Oblast biologická /dítě a jeho tělo/

- Pravidelná zdravotní cvičení k rozvoji fyzické zdatnosti a správného držení
 - těla
- Pohybové hry, hudebně pohybové hry
- Pohybové chvílky v průběhu dne
- Přirozené pohybové činnosti, zejména chůze, běh, skákání a lezení a to ve třídě i v přírodě
- Manipulace s předměty denní potřeby v rámci výchovy k samostatnosti v sebeobsluze
- Manipulační činnosti s drobným materiálem pro rozvoj jemné motoriky, koordinace ruky a oka,...
- Smyslové a psychomotorické hry
- Konstruktivní hry
- Pracovní a výtvarné činnosti
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- Didaktické a námětové hry a činnosti zaměřené k poznávání lidského těla

2. Oblast psychologická /dítě a jeho psychika

- Práce s knihou a encyklopedií
- Vyprávění si s dětmi
- Hry se slovy, slovní hádanky
- Seznamování a nácvič básní a písní
- Individuální práce s obrázky, vyprávění zážitků, rozhovory na určité téma
- Pravidelná četba pohádek a dětských příběhů před odpočinkem
- Společenské stolní hry s pravidly
- Dramatizace s dětmi i maňásky
- Vymýšlení a dotváření příběhů
- Hry a činnosti s čísly a písmenky
- Didaktické hry vedoucí k získávání předmatematických dovedností
- Samostatné řešení problémových situací při kontaktu s druhými dětmi
- Samostatné řešení problémových situací s didaktickým materiálem – pracovní listy, logické hry, skládky,....
- Hry a činnosti, vedoucí děti k poznávání časových pojmů – rok, měsíc, týden, den, dnes, zítra, ráno
- Divadelní představení v mateřské škole i v jiných kulturních zařízeních
- Výlety, návštěvy zajímavých míst v okolí

- Dětské oslavy – narozeniny, Den dětí, odchod do 1. třídy,.....

3. Oblast interpersonální /dítě a ten druhý/

- Výtvarné hry
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, menších i větších skupinách
- Hudební a hudebně pohybové hry
- Sociální a interaktivní hry
- Dramatické činnosti
- Účast na vytvářené třídních pravidel

4. Oblast sociálně kulturní /dítě a společnost/

- Hry a činnosti, seznamující děti s různými profesemi
- Praktické činnosti, vedoucí k získávání přiměřených pracovních návyků
- Návštěvy míst, přibližujících historii a tradici regionu
- Výlety po okolí Osové Bítýšky i mimo ni
- Dodržování tradic a lidových zvyků ve formě přiměřené předškolním dětem
- Poznávání jiných národnostních kultur

5. Oblast environmentální /dítě a svět/

- Námětové a společenské hry

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelů – v každé oblasti

1.

- Nevyhovující denní režim – málo prostoru pro hru, přílišné organizování
- Příliš dlouhé hry bez pohybu
- Zařazování nevhodných cviků
- Nepřesné či zkrácené informace o lidském těle – o vývoji, částech lidského těla, orgánech,...
- Nedostatek informací o způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- Učitelky musí znát zdravotní stav každého dítěte – škodí přetěžování

2.

- Málo příležitostí ke komunikaci s dětmi i dospělými
- Vada řeči učitelky
- Nedostatečná nabídka knih s danou tematikou – například o lidském těle

3.

- Nezájem, nebo málo pozornosti od učitelky, málo pozitivních vzorů
- Stále hlučné, chaotické prostředí bez pravidel a klidu mezi dětmi i učitelkami
- Nepěkné chování k některému dítěti – zesměšňování, ponižování

4.

- Nefunkčnost a nedodržování stanovených pravidel ve třídě, nespravedlivé jednání s dětmi
- Málo pochvaly a znevažování úsilí dětí

5.

- Nedostatek informací, málo rozmanitá nabídka činností
- Odmítání řešení existujících problémů

PŘÍRODA

Tato oblast se zabývá přírodou, která děti obklopuje, významem přírody pro člověka i působením člověka na přírodu. Děti jsou vedeny ke kladným postojům k přírodě a ke zvířátkům, k tomu, aby přírodu i zvířata dobře poznaly a uměly je chránit.

Svoji barevností nás přicházející podzim přímo nutí k pozorování měnící se a pomalu usínající přírody. Počasí, jak vypadají podzimní zahrady, co se děje na poli, v lese, v rybníku i okolo, kdo žije na dvorku, jaká je krajina Vysočiny – našeho kraje. To jsou hlavní témata pro povídání a práci s dětmi.

V každé roční době je pro nás příroda inspirací a nám hodně podnětů i materiálů pro výtvarné a pracovní tvoření.

Pozorujeme přírodu kolem sebe, sledujeme, co s přírodou dokáže vítr a déšť, jak se proměňuje během roku. Všímáme si barev kolem nás a hledáme barvičky v přírodě i ve školce.

Hlavní cíle

- seznamovat děti se změnami počasí a jeho vlivu na změnu přírody
 - vnímat krásu podzimních barev
 - seznamovat se a procvičovat s dětmi pojmy ovoce a zelenina, plody na zahradě, na poli či v lese
 - osvojovat si jednoduché poznatky o přírodě, jak žijí zvířata a ptáci v různých ročních obdobích
 - rozvíjet vnímání, pozornost, myšlení, slovní zásobu, zdokonalovat gramatickou a artikulační správnost řeči
 - rozvíjet jednoduché myšlenkové procesy, samostatné a souvislé vyjadřování, citový prožitek
 - získávat poznatky o světě, povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
 - využívat encyklopedie a knihy příběhů, učit se kladnému vztahu ke knize, seznamovat se se čtenou i psanou podobou jazyka
 - zkoumat neživou přírodu, využívat přírodniny pro výtvarné a pracovní činnosti
 - pozorovat, zkoumat, objevovat nové poznatky a zkušenost
 - postupovat podle instrukcí a pokynů při práci
 - osvojovat si přiměřené praktické dovednosti
 - upevňovat citové vztahy k živým tvorům a rozvíjet schopnost vážit si života
 - posilovat schopnost dětí řídit své chování
 - rozvíjet jazykové a řečové schopnosti dětí, hudební a taneční aktivity
 - získávat informace o naší vlasti a její krajině
 - poznávat různé druhy květin, procvičovat znalosti a o květinách, rozvíjet poznatky a dovednosti
 - poznávat život hmyzu, jeho užitečnost
-
- **Dílčí vzdělávací cíle:**
 - Naučíme se poznávat různá zvířata, pojmenovávat je a rozlišovat, zkoumat jejich život i to, jak se připravují na zimu a jak přezimují. Budeme si na ně samozřejmě hlavně hrát
 - Zaměříme se také na život kolem rybníka, na vodní rostliny, ale i na obyvatele rybníků.
 - Budeme poznávat a zkoumat nejen očima, ale také sluchem a hmatem
 - Seznámíme děti se světem živé i neživé přírody, budeme u dětí vytvářet žádoucí postoje a vztahy k prostředí, ve kterém žijí
 - Seznámíme děti s pravidelností a řádem, který v přírodě panuje

- Povedeme děti k ochraně a ke schopnosti pomáhat živé přírodě
- Ukážeme dětem, jak lidská činnost ovlivňuje prostředí kolem nás
- **Očekávané výstupy:**
- Sleduji dění a proměny kolem sebe, chápu změny v přírodě a umím se jim přizpůsobit
- Víím, že příroda je důležitá, musím ji chránit a víím proč
- Umím využít možností, které mi příroda nabízí
- Umím rozlišit správné a špatné chování lidí k přírodě
- Pečuji v rámci svých možností o prostředí kolem sebe

Nabízené činnosti:

Aktivity se mohou vzájemně prolínat, učitelky mohou aktivity doplňovat, kombinovat, rozšiřovat podle individuálních potřeb a zájmů tříd.

1. Oblast biologická /dítě a jeho tělo/

- Přirozené pohybové činnosti, zejména chůze, běh, skákání v přírodě - na zahradě i na vycházkách
- Pohybové hry v přírodě
- Manipulace a hry s přírodninami a přírodním materiálem
- Manipulace s pracovními nástroji při péči o malé zahrádky na zahradě MŠ
- Smyslové hry s přírodními materiály

2. Oblast psychologická /dítě a jeho psychika/

- Prohlížení a četba knih s přírodní tematikou, práce s encyklopedií
- Pozorování přírody při vycházkách, za oknem třídy – změny na školní zahradě, ptáci u krmítka
- Pozorování přírody v okolí rybníka Třídvoráku – rostliny, zvířata,...
- Smyslové hry s přírodními materiály – tvar, velikost, barva, vůně,...
- Stavění a hry s přírodním materiálem, nabízeným na zahradě a v lese
- Výtvarné a pracovní činnosti s přírodninami – koláže, obrazy,...
- Pozorování střídání ročních období a jejich zákonitosti

3. Oblast interpersonální /dítě a ten druhý/

- Společné hry na školní zahradě
- Didaktické hry ve skupinách, ve dvojicích
- Pěstitelské činnosti na školní zahradě

4. Oblast sociálně kulturní /dítě a společnost/

- Rozlišení vhodného a nevhodného chování v reálných situacích – vycházky, výlety,...
- Vytváření vzorů chování učitelkami i kuchařkou a školnicí – šetření vodou, energií, třídění odpadu,....
- Vytváření podmínek pro žádoucí chování dětí

5. Oblast environmentální /dítě a svět/

- Vycházky do okolí, výlety autobusem i vlakem
- Pozorování lesíků, rybníků,...
- Aktivní pozorování okolí, srovnávání, hodnocení – co je správné, co nesprávné, co se líbí, co se nelíbí – cesty k nápravě
- Práce s lupou, pinzetou, přelévání, přesýpání,..
- Rozvoj smyslů – zrakové, sluchové, chuťové, čichové i hmatové rozlišování
- Příběhy, pohádky, bajky o zvířátkách
- Rozšiřování slovní zásoby, rozklad slov na hlásky – o rostlinách, zvířatech
- Vzdělávací programy o. p. s. Chaloupky

Rizika: co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelů – v každé oblasti

1.
 - nedostatek pohybových aktivit – přetěžování dětí
 - učitelka nezohlední individuální potřeby dítěte – potřeba odpočinku, osobní tempo dítěte,...
 - dítě je omezováno v samostatnosti, má málo příležitostí k pracovním úkonům
2.
 - nevhodná nebo slabá motivace a málo příležitostí k samostatným řečovým projevům
 - necitlivé nucení dítěte k hovoru – ostýchavé děti může nucený hovor vést k úzkosti, strachu
3.
 - spěch a nervozita, učitelka nevhodně zasahuje do činností dětí, nenechá v klidu dítě při práci, činnosti, nebo hru dokončit
4.
 - děti jsou svědky nespravedlivého, hrubého, nebo i agresivního chování v okolí
 - chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím, hrozícím od neznámých lidí
5.
 - nevhodná a náročná nabídka témat pro vnímání a chápání dětí - jsou životu dítěte příliš vzdálená, nejsou pro dítě prakticky využitelná
 - špatný příklad dospělých – nepěkné chování k přírodě, druhým lidem, lhostejnost k problémům kolem sebe, neekologické postoje

SVĚT A VĚCI

Tato oblast se zabývá poznáváním a zkoumáním věcí kolem nás, jejich vlastnostmi, i vzdálenějších oblastí jako je celá naše vlast, Země, vesmír.

Hlavní cíle:

- seznamovat děti se změnami počasí a jeho vlivu na změnu přírody
- vnímat krásu barev kolem nás
- rozlišovat dopravní prostředky zrakem, učit se většinu pojmenovat
- seznamovat děti s významem dopravních prostředků pro člověka
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků

- uvědomovat si pravidla společného soužití, rozvíjet schopnost žít ve společnosti ostatních lidí, vytváříme povědomí o existenci ostatních kultur a národností, rozvíjíme osobnost dítěte
- rozvíjet schopnost odhalovat svoji sílu, hodnotit osobní pokroky i výkony druhých, udržovat a prohlubovat dětská přátelství
- rozvíjíme prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem, živočichům na naší planetě

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamujeme děti se základními barvami - využívání barev při hře, při výtvarném projevu
- učíme děti rozlišovat tvary, sestavujeme z tvarů různé obrázky podle vlastní fantazie
- formou hry seznamujeme předškolní děti s některými písmeny a číslicemi
- rozlišujeme dopravních prostředky, poznáváme prostředí, ve kterém se pohybují (auta - silnice, vlak – koleje,..)
- zkoumáme podmínky a důvody pro tání a mrznutí ledu a sněhu, využíváme ledu a sněhu k zimním hrám
- seznamujeme děti s různými druhy materiálů, poznáváme dřevo, papír, železo, sklo, ... poznáváme materiály na předmětech kolem nás
- seznamujeme děti se základními pravidly při přecházení silnice a chůze po chodníku
- seznamujeme děti s prací záchranářů a policie
- povídáme si o velkých městech, řekách, horách
- snažíme se ukázat dětem tradice, vztahující se k naší vlasti a umožňujeme jim tradice prožívat a radovat se z nich
- učíme děti chápat tradice v souladu s ročním obdobím, v souladu s lidskou činností
- umožňujeme dětem poznat různé lidské činnosti, vyzkoušíme si různé pracovní aktivity, ukážeme dětem hodnotu, důležitost a různorodost lidské práce, naučíme je pracovat samostatně i ve skupině.
- seznamujeme děti s jinými státy a světadíly, ukazujeme jim rozdíly ve způsobu života lidí v jiných částech světa, vedeme děti k chápání a respektování jiných kultur a jejich tradic
- vedeme děti k pochopení toho, že každý člověk má na světě svoje místo a každý někam patří

Očekávané výstupy:

- Víím, kde žiju, vážím si svého domova
- Baví mě pozorovat dění kolem sebe
- Snažím se porozumět věcem, jevům a dějům kolem sebe
- Mám radost z nového poznání
- Mám základní poznatky o věcech kolem sebe
- Mám základní poznatky o světě lidí, kultury a techniky
- Zním své povinnosti ve hře, práci a učení, vážím si práce druhých
- Víím, že okolní prostředí je pro mě důležité a že je svým chováním mohu ovlivnit

Nabízené činnosti:

Aktivity se mohou vzájemně prolínat, učitelky mohou aktivity doplňovat, kombinovat, rozšiřovat podle individuálních potřeb a zájmů tříd.

1. Oblast biologická /dítě a jeho tělo/

- Výtvarné a pracovní činnosti
- Vycházky do okolí mateřské školy
- Bezpečný pohyb kolem silnice – správná chůze po chodníku, přecházení silnice, semaforey, přechod pro chodce
- Bezpečné chování vůči neznámým lidem

2. Oblast psychologická /dítě a jeho psychika/

- Práce s obrázky, fotografiemi – vyprávění zážitků, popis obrázku známých míst
- Práce s obrázky – koláže, mapy
- Poslech příběhů, vztahujících se k blízkému okolí – pověsti, povídky, příběhy
- Tvoření s učitelkou i s rodiči
- Námětové hry, tvořivé hry, didaktické hry

3. Oblast interpersonální /dítě a ten druhý/

- Kooperativní hry, dramatizace, skupinové činnosti
- Stolní hry s pravidly
- Hudební a hudebně pohybové hry
- Výtvarné hry
- Účast na vytváření třídních pravidel
- Činnosti, vedoucí k respektování obecně přijímaných pravidel – doma, v divadle, v autobusu, ve městě

4. Oblast sociálně kulturní /dítě a společnost/

- Oslavy a kulturní akce v mateřské škole
- Spolupráce s rodiči – fotografie, předměty, pohlednice z výletů, dovolených
- Výstavy dětských prací
- Výlety, spolupráce s okolními školami

5. Oblast environmentální /dítě a svět/

- Poznávání Osové Bítýšky – různé důležité budovy – obchod, škola, pošta, zdravotní středisko, lékárna, škola,
- Poznávání regionu a jeho významných tradic
- Poznávání České republiky a jejích symbolů – výlety, hry, pomůcky
- Práce s encyklopediemi

Rizika – co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitelů – v každé oblasti

1.

- Nevhodné prostory a nedostatečně připravené prostředí pro pohybové činnosti dětí
- Nepravidelná, málo rozmanitá, jednostranná nabídka pohybových aktivit

2.

- Nabídka nevhodných programů v televizi, DVD – časté a dlouhé sledování
- Časově i obsahově nepřiměřené využívání počítačové techniky
- Učitelky věnují málo pozornosti k rozvoji dovedností předcházejícím čtení a psaní

3.

- Děti mají málo příležitosti k experimentování, samostatnosti
- Zařazování příliš často a mnoho soutěživých činností

4.

- Nedostatek příležitosti a prostoru pro dítě k vyjádření svého vlastního úsudku
- Učitelky si málo všímají jednání mezi dětmi, přehlížejí nežádoucí chování, konflikty
- Nezjišťují příčiny vzniku konfliktů, řeší je schematicky

5.

- Děti nemají dostatek příležitostí vnímat svět všemi smysly
- Děti nemají dostatek příležitostí vnímat svět v jeho pestrosti a změnách

III. EVALUAČNÍ ČINNOSTI

Evaluační činnosti chápeme jako plánovanou činnost, která má prokazatelný vliv na zlepšování výsledků práce s dětmi.

Při procesu sebehodnocení shromažďujeme průběžně celou řadu informací a podkladů, které průběžně vyhodnocujeme.

Zaměřujeme se na tyto základní oblasti:

- úroveň školy a tříd
- práce učitelek včetně sebereflexe
- vzdělávací výsledky a pokroky dětí (pedagogická diagnostika)

Úroveň školy a tříd

Soulad ŠVP se zákonnými normami

- kvalitní a funkční školní vzdělávací program
- soulad ŠVP a TVP
- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení

Metody a techniky – časový plán - odpovědnost

- zjištění souladu s aktuálními požadavky RVP PV – při aktualizaci ŠVP po třech letech
- naplňování dlouhodobých cílů – na konci školního roku při hodnocení – učitelky
- dosažené výsledky - portfolia dětí – učitelky

Práce učitelek včetně sebereflexe

- kvalitní práce učitelek
- různorodé vzdělávací podněty
- funkční a promyšlený tematický blok

Oblasti evaluace

- sebehodnocení učitelů - měsíční
- připravenost učitelek na svou práci

- spolupráce s kolegyní na třídě
- vzdělávání učitelky
- promyšlené cíle a postupy práce
- spolupráce s rodiči
- zaměření na individualitu dítěte

Metody a techniky

- hospitace, kontrola plánů
- pozorování, rozhovor
- hodnocení dětí učitelkou
- konzultace
- sebevzdělávání, účast na vzdělávacích akcích

Časový harmonogram

- plán hospitací – 2x ročně
- záznam učitele na hodnotící list
- pedagogické rady minimálně třikrát ročně, pedagogické chvilky

Výsledky a pokroky dětí

- dítě se zdokonaluje v poznávání světa

Oblasti evaluace

- pedagog zná dítě a rozumí mu
- pedagog zná hranice možnosti konkrétního dítěte
- zvědavé a tvořivé dítě

Metody a techniky

- práce dětí - výrobky, výkresy
- přehled o vývoji dítěte - portfolia: jablíčko, hruška
- rozhovor s učitelkou 1. ročníku
- rozhovor s rodiči dětí
- spolupráce s dítětem při vzpomínání, co prožilo

Časový harmonogram

- zápisy do hodnotícího listu
- záznam učitele do třídní knihy
- pedagogické porady minimálně třikrát ročně

Klima školy

Cíle

- spokojenost dětí a učitelů
- předcházení negativním jevům mezi dětmi a mezi učiteli
- kvalitní učitel

Kritéria

- spokojené dítě a erudovaná spokojená učitelka
- absence negativních jevů

Nástroje

- pozorování, rozhovory
- hodnocení vedoucí učitelkou

Časový harmonogram

- průběžně
- hodnocení vedoucí učitelkou - listopad

Spolupráce s rodiči

Cíle

- rozšíření spolupráce s rodiči
- informovanost rodičů
- spokojenost rodičů se školou
- zkvalitnění spolupráce s Mateřským centrem

Kritéria

- naplněnost školy
- zvýšení četnosti společných aktivit s dalšími subjekty

Nástroje

- dotazník
- rozhovory s rodiči
- spolupráce se základní školou
- zápis do MŠ
- společné aktivity se ZŠ a Mateřským centrem

Časový harmonogram

- rodičovské schůzky 1 x ročně
- spolupráce se základní školou průběžně, zápis leden
- dotazníky pro rodiče – podle potřeby

Materiálně-technické, ekonomické a hygienické podmínky

Cíle

- modernizace prostředí
- udržení stávajících podmínek ke vzdělávání

Kritéria

- dostatek finančních prostředků
- technický stav, předpisy, dokumentace
- plnění rozpočtů a závazných ukazatelů

Nástroje

- jednání a spolupráce se zřizovatelem (vedení školy)
- revizní zprávy odborných firem a kontrolorů

Časový harmonogram

- jednání o rozpočtu průběžně s ředitelem školy
- revize dle plánu